

Ministarstvo
finansija

Br: 05-02-430/26-10774/2

Podgorica, 06.04.2026.godine

Za: MINISTARSTVO LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 130, Podgorica

Predmet: Mišljenje na Predlog akcionog plana za sprovođenje Strategije manjinske politike 2024-2028 za period 2026-2027. godine

Veza: Vaš akt br. 06-039/26-317/19 od 23.03.2026 godine

Poštovani,

Povodom *Predloga akcionog plana za sprovođenje Strategije manjinske politike 2024-2028 za period 2026-2027. godine*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga akcionog plana i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst i Izveštaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa navedeno je da su za realizaciju Akcionog plana 2026 - 2027 godine, za sprovođenje Strategija manjinske politike 2024 - 2028. potrebna sredstva u ukupnom iznosu od 485.200,00 €. Kako je navedeno predviđena sredstva su obezbijeđena od institucija, nacionalnih savjeta i lokalnih samouprava u iznosima po oblastima:

Oblast obrazovanja 113.400,00 €
Oblast zapošljavanja 13.000,00€
Oblast kultura i identitet 245.600,00 €
Oblast politička participacija 13.700,00 €
Oblast mediji i medijsko predstavljanje 99.500,00 €

Za realizaciju aktivnosti Akcionim planom za 2026 i 2027 godinu, predviđena sredstva su obezbijeđena od institucija, nacionalnih savjeta i lokalnih samouprava u sledećim iznosima:

Ministarstvo ljudskih manjinskih prava: iznos od 25.000,00 € (program 12 025, potprogram 12 025 001 aktivnost 12 025 001 010 prava manjina interkulturalizam)

Ministarstvo prosvjete nauke inovacija: iznos od 9.000,00 €
Radio televizija Crne Gore: iznos od 55.000,00 €
Centar za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore: iznos od 20.000,00 €
Univerzitet Crne Gore: iznos od 2.000,00 €
Savjet Muslimana Crne Gore: iznos od 107.300,00€
Romski savjet u Crnoj Gori: iznos od 35.000,00 €
Albanski nacionalni savjet u Crnoj Gori: iznos od 53.500,00 €
Srpski nacionalni savjet Crne Gore iznos od 24.000,00 €
Hrvatsko nacionalno vijeće Crne Gore: iznos od 53.000,00 €
Bošnjačko vijeće u Crnoj Gori: iznos od 42.800,00 €
Opština Tivat: iznos od 2.000,00 €
Opština Pljevlja: iznos od 4.600,00 €

Opština Ulcinj iznos od 16.000,00 €

Opština Tuzi: iznos od 21.000,00 €

Opština Kotor: iznos od 15.000,00 €

S tim u vezi, obaviještavamo Vas da Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta u načelu nema primjedbi na Predlog Akcionog plana 2026 - 2027 godine, za sprovođenje Strategija manjinske politike 2024 - 2028, uz napomenu da je sredstva potrebna za realizaciju aktivnosti koje proizilaze iz akcionog plana za 2026 godinu neophodno uskladiti sa sredstvima odobrenim Zakonom budžetu Crne Gore za 2026. godinu („Službeni list Crne Gore“, br.159/25) institucijama označenim kao nosioci aktivnosti iz Akcionog plana 2026 - 2027 godine, dok su za sredstva koja se shodno Akcionom planu 2026 - 2027 godine opredjeljuju iz nacionalnih savjeta i lokalnih samouprava dostavljene saglasnosti na Strategiju manjinske politike 2024-2028.

Takođe, sredstva potrebna za realizaciju aktivnosti u 2027. godini biće predmet razmatranja prilikom izrade Zakona budžetu Crne Gore za 2027. godinu.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr. Novica Vuković

**Ministarstvo ljudskih
i manjinskih prava**

**AKCIONI PLAN
ZA SPROVODENJE STRATEGIJE MANJINSKE POLITIKE 2024-2028 ZA PERIOD 2026 – 2027. GODINE**

TABELARNI PRIKAZ AKTIVNOSTI

OBRAZOVANJE

STRATEŠKI CILJ	Unaprijedeno poštovanje principa multikulturalnosti i multietničnosti u obrazovnom sistemu Crne Gore u skladu sa međunarodnim i nacionalnim standardima, kroz dalje jačanje kapaciteta obrazovnih ustanova i primjene principa afirmativne akcije.			
Operativni cilj 1.1.	Podizanje kapaciteta obrazovnog sistema			
Indikator učinka	Postignuta rezultati u realizovanim aktivnostima za 2025 u %	Postignuta rezultati u realizovanim aktivnostima za 2026 u %	Postignuta rezultati u realizovanim aktivnostima za 2027 u %	Cijijna vrijednost - 2028.g
Unaprijediti položaj manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u obrazovnom sistemu Crne Gore u cilju podizanja kapaciteta obrazovnog sistema putem: nastavnika i rukovodioca koji će proći edukaciju, održanih događaja vezano za obrazovanje nacionalnih zajednica, održanih seminara, održanih konferencija, okruglih stolova, radionica, sprovedenih istraživanja, održavanja nastavnog gradiva i uključivanje u nastavna gradiva prava manjinskih naroda i dr.	Izveštaji: državnih institucija, lokalnih samouprava, nacionalnih savjeta, NVO:	Izveštaji:	Izveštaji:	Izveštaji:
Izvor podataka: Izveštaji Institucija, Lokalnih samouprava, Savjeta manjinskih naroda, NVO.	Dobijeni izvještaji od navedenih institucija: Realizovano 10 aktivnosti; Djelimično realizovano 1 aktivnost i nije bilo	Dobijeni izvještaji od navedenih institucija:	Dobijeni izvještaji od navedenih institucija:	Dobijeni izvještaji od navedenih institucija:

nerealizovanih aktivnosti.

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planiran i datum završetka	Status realizacije		Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
					realizacije	planirane					
1.1.0. Edukacija nastavnog kadra po pitanju međuentičke i međukulturne tolerancije i statusa manjinskih prava.	Edukovano najmanje 70 nastavnika osnovnih i srednjih škola.	Nosilac: MPNI Partner: MLJMP Direktorat za interkulturalni zam Opštine: Rožaje, Gusinje, Tuzi, Bar, Ulicinj, Herceg Novi, Tivat	II kvartal 2026. godine	II kvartal 2027. godine			Planirani budžet: UKUPNO: 10.500 MPNI 2.000 MLJMP 1.500 Opštine partneri 7.000 (7 x 1.000)		MPNI MLJMP LOKALNE SAMOUPRA VE		
1.1.1. Okrugli sto sa participacijom studenata interkulturalni dijalog, manjinska prava, građansko obrazovanje.	Održan okrugli sto sa najmanje 10 studenata.	Nosilac: UCG MLJMP	III kvartal 2026.go dine	IV kvartal 2026.go dine			Planirani budžet: UKUPNO: 1.500 UCG 1.500 MLJMP 500		UCG MLJMP		
1.1.2. Organizovati 3 seminara o modernim	Organizovano 3 seminara. Teme seminara:	Nosilac: MPNI MKM	III kvartal 2026.go	III kvartal 2027.			Planirani budžet: UKUPNO:		MPNI NSNM		

metodama integrativne nastave sa primenom 20% kurikuluma.	Moderne metode integrativne nastave. Multikulturalnost i interkulturalnos u nastavi Realizovano 20% otvorenog kurikuluma u skladu sa potrebama lokalne sredine.	Partneri: ZZŠ NSNM	dine	godine										7.000 MPNI 1.000 NSNM 6.000 (svaki NSNM 1.000)			
1.1.3. Sprovesti analizu sadržaja kako bi se utvrdilo u kojoj mjeri je manjinski sadržaj prisutan u udžbenicima.	Sprovedeno istraživanje, analiza sadržaja zajedno sa obradom podataka i Izveštajem po pitanju mjere prisutnosti sadržaja u udžbenicima.	Nosilac: ZUNS Partneri: ZZŠ IC NSNM	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2027. godine										Planirani budžet: UKUPNO: 4.500 MPNI 2.000 NSA 2.500		MPNI NSA	
1.1.4. Organizacija okruglog stola interseksionalni pristup u unapređenju položaja manjinskih naroda (žene i mladi).	Organizovan okrugli sto sa najmanje 15 učesnika.	Nosilac: MLIMP Partneri: NSNM	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2026. godine										Planirani budžet: UKUPNO: 2.000 MLIMP		MLIMP	
1.1.5. Serija radionica u target školama o značaju i posledicama govora mržnje.	Održano najmanje 5 radionica u pet škola odnosno pet opština i to: Pijevlja, Tuzi, Kotor, Ulcinj, Tivat.	Nosilac: MLIMP	II kvartal 2027. godine	IV kvartal 2027. godine										Planirani budžet: UKUPNO: 1.500 MLIMP		MLIMP	
1.1.6 Razmotriti promjenu pravihnik	Izveštaj o mogućim promjenama Pravilnika Ministarstva prosvjete,	Nosilac: MLIMP	II kvartal 2027.	IV kvartal 2027.										Planirani Budžet: Nijesu		MLIMP NSNM	

<p>Ministarstva prosvete o sticanju licence u vidu uvođenja zahteva za prisustvo okruglim stolovima, seminarima, tribinama kao uslova za sakupljanje bodova.</p>	<p>nauke i inovacija sa evaluacijom postupka i efekata uvođenja novog Pravilnika.</p>	<p>Partneri: NSMN</p>	<p>godine</p>	<p>godine</p>				<p>potrebna budžetska sredstva</p>	<p>MLMP OPŠTINA KOTOR</p>	
<p>1.1.7 Organizovati radionice na temu multikulturalnosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u obrazovnom sistemu.</p>	<p>Organizovano najmanje 8 radionica sa minimumom 120 učesnika.</p>	<p>Nosilac: MLMP Partneri: OPŠTINA KOTOR</p>	<p>III kvartal 2026. godine</p>	<p>II kvartal 2027. godine</p>				<p>Planirani budžet: UKUPNO: 2.900 MLMP 500 OPŠTINA KOTOR 2.400</p>	<p>MLMP OPŠTINA KOTOR</p>	
<p>1.1.8. Unaprijediti saradnju između obrazovnih ustanova, radnika i učenika sa obrazovnim ustanovama, radnicima i učenicima iz drugih zemalja putem međunarodnih konferencija.</p>	<p>Realizovano najmanje 2 međunarodne konferencije, edukacije projekta u oblasti obrazovanja. Potpisan najmanje jedan memorandum o saradnji između crnogorskih obrazovnih ustanova i obrazovnih ustanova zemalja iz okruženja.</p>	<p>Nosilac: MPNI MLMP Partneri: NSNM</p>	<p>III kvartal 2026. godine</p>	<p>IV kvartal 2027. godine</p>				<p>Planirani budžet: UKUPNO: 6.500 MPNI 2.000 MLMP 2.000 NSA 2.500</p>	<p>MPNI MLMP NSA</p>	
<p>1.1.9. Analiza nastavnih planova i programa i izrada</p>	<p>Srovedena 1 analiza, održani sastanci sa</p>	<p>Nosilac: MPNI Partneri: ZZŠ</p>	<p>II kvartal</p>	<p>IV kvartal</p>				<p>Planirani budžet:</p>	<p>MPNI ZZŠ</p>	

preporuka za izmjene, dopune radi uvažavanja multikulturalnosti i doprinosa manjinskih zajednica.	Institucijama.	SAVIET MUSLIMANA CRNE GORE	2026. godine	2027. godine							UKUPNO: 3.900 SAVIET MUSLIMANA CRNE GORE	SAVIET MUSLIMANA CRNE GORE	
1.1.10. Organizovane serije radionica u srednjim školama na temu Edukacijom protiv govora mržnje, internet nasilje, nasilje na društvenim mrežama.	Sprovedene najmanje 4 radionice.	Nosilac: OPŠTINA PUEVLA	II kvartal 2027. godine	IV kvartal 2027. godine							Planirani budžet: UKUPNO: 1.600 OPŠTINA PUEVLA	OPŠTINA PUEVLA	
1.1.11. Finansiranje prevoza učenika romske i egipćanske populacije i podrška obrazovnim aktivnostima.	Obezbijeđen prevoz za najmanje 30 učenika godišnje.	Nosilac: OPŠTINA ULCINJ Partneri: ŠKOLE CENTAR ZA SOCIJALNI RAD	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2027. godine							Planirani budžet: UKUPNO: 12.000 OPŠTINA ULCINJ	OPŠTINA ULCINJ ŠKOLE CENTAR ZA SOCIJALNI RAD	
1.1.12. Organizovanje edukacija i radionica za službenike lokalne samouprave o primjeni Strategije manjinske politike i antidiskriminacionim standardima.	Održana najmanje 1 edukacija godišnje.	Nosilac: OPŠTINA ULCINJ Partneri: MLUMP	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2027. godine							Planirani budžet: Nijesu potrebna budžetska sredstva	OPŠTINA ULCINJ MLUMP	
1.1.13. Priprema i dostavljanje godišnjeg izvještaja o radu, finasijskog i	Usvojeno šest dokumenata: Izvještaj o radu, Finasijski izvještaj,	Nosilac: SAVIET MUSLIMANA CRNE GORE	II kvartal 2026	IV kvartal 2027.							Planirani budžet: UKUPNO:	SAVIET MUSLIMANA	

<p>revizorskog izvještaja, kao i izvještaja o realizaciji Akcionog plana.</p>	<p>Izvještaj revizora, izvještaj savjeta u vezi sa AP Ministarstva, izvještaj savjeta za Skupštinski odbor, izvještaj Savjeta za zaštitnika ljudskih prava i sloboda.</p>		<p>godine</p>	<p>godine</p>			<p>1.500 SAVIJET MUSLIMANA CRNE GORE</p>	<p>CRNE GORE</p>	
<p>1.1.14. Iznajmljivanje i održavanje kancelarijskog prostora.</p>	<p>Prostor iznajmljen u Ul. Bohinjska br. 29. Podgorica.</p>	<p>Nosilac: SAVIJET MUSLIMANA CRNE GORE</p>	<p>II kvartal 2026.godine</p>	<p>IV kvartal 2027. godine</p>			<p>Planirani budžet: UKUPNO: 54.000 SAVIJET MUSLIMANA CRNE GORE</p>	<p>SAVIJET MUSLIMAN A CRNE GORE</p>	
<p>1.1.15. Sprovođenje postupka izbora novog saziva Muslimanskoga savjeta. Pripreme aktivnosti, objava poziva, verifikacija elektora, održavanje elektorske skupštine i konstituisanje savjeta.</p>	<p>Formirana je izborna komisija, poziv je objavljen, održana elektorska skupština, i novi saziv konstituisan.</p>	<p>Nosilac: SAVIJET MUSLIMANA CRNE GORE</p>	<p>II kvartal 2026.godine</p>	<p>IV kvartal 2027. godine</p>			<p>Planirani budžet: UKUPNO: 3.000 SAVIJET MUSLIMANA CRNE GORE</p>	<p>SAVIJET MUSLIMAN A CRNE GORE</p>	
<p>1.1.16. Izraditi edukativni paket u 3 škole u kojima su dominantno zastupljeni pripadnici manjinskih naroda. Projekat će obuhvatiti realizaciju 3 radionice sa ciljem</p>	<p>Izrađen edukativni paket u 3 škole, i realizovane 3 radionice.</p>	<p>Nosilac: OPŠTINA TIVAT</p>	<p>II kvartal 2026. godine</p>	<p>IV kvartal 2027. godine</p>			<p>Planirani budžet: UKUPNO: 1.000</p>	<p>OPŠTINA TIVAT</p>	

promocije i širenja interkulturalizma.																			
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Zapošljavanje

<p>STRATEŠKI CILJ 1.2</p> <p>Operativni Cilj 2.1</p> <p>Indikator učinka</p>	<p>Oснаžена društveno-ekonomska integracija pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u crnogorskom društvu putem implementacije postojećih normativnih rješenja i instrumenata zapošljavanja</p> <p>Implementiran princip afirmativne akcije definisan normativnim okvirom u cilju građenja kapaciteta pripadnika manjinskih naroda ili drugih manjinskih nacionalnih zajednica po pitanju učešća na tržištu rada</p>
<p>Statusu zaposlenosti pripadnika i pripadnica manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori.</p>	<p>Polazna vrijednost – 2025.g Prelazna vrijednost – 2026.g Prelazna vrijednost – 2027.g Ciljna vrijednost - 2028.g</p> <p>Javni sektor: Albanac 8,8%; Bošnjak ili Musliman – 14,5%; Srbin- 11,5%; Rom- 11,2%;</p> <p>Privatni sektor: Albanac - 24,3%; Bošnjak ili Musliman – 25.6%; Srbin- 33,8%; Rom – 6%;</p> <p>Samozaposlen: Albanac – 2,2%; Bošnjak ili Musliman – 2,4%; Srbin – 2,1%; Rom – 12,7%</p> <p>Nezaposlen: Albanac – 64,7% Bošnjak ili Musliman – 57,5%; Srbin – 52,6%; Rom - 64,1%</p>

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije		Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
1.2.1. Organizovati edukacije o pozitivno pravnim rješenjima koje se odnose na prava zaposlenih, kao i rješenjima iz oblasti upotrebe jezika i pisma manjina na lokalnom nivou.	Edukovano najmanje 50 zaposlenih u javnim službama, organima državne vlasti i lokalne samouprave na pozicijama rukovodioca visokog kadra.	Nosilac: MLIMP Partner: OPŠTINA KOTOR	II kvartal 2027.godine	IV kvartal 2027. godine				Planirani budžet: UKUPNO: 4.000 MLIMP 3.000 OPŠTINA KOTOR 1.000		MLIMP OPŠTINA KOTOR	
1.2.2. Uključivanje re populacije u pilot opštinama kroz garanciju za mlade.	Obučena re populacija u pilot opštinama.	Nosilac: ZZZCG Partner: MRZS	I kvartal 2026. godine	IV kvartal 2026. godine				Planirani budžet: redovna budžetska sredstva ZZZCG		ZZZCG MRZS	
1.2.3. Uključivanje re populacije na teritoriji cijele Crne Gore kroz garanciju za mlade.	Obučena re populacija na teritoriji Crne Gore	Nosilac: ZZZCG Partner:	I kvartal 2027.godine	IV kvartal 2027. godine				Planirani budžet: redovna budžetska sredstva		ZZZCG MRZS	

KULTURA I IDENTITET

STRATEŠKI CILJ 3

Očuvanje kulturno-istorijske baštine manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica kao važan segment ukupnog kulturno-istorijskog naslijeđa Crne Gore

Operativni cilj 1.3

Obezbijeđeno stalno, pristojno, pristupačno i desegregirano stanovanje za pripadnike romske i egipćanske zajednice

Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2025.g	Prelazna vrijednost – 2026.g	Prelazna vrijednost – 2027.g	Ciljna vrijednost - 2028.g
Broj minuta novih programskih sadržaja koji se mjesečno emituju za manjinske narode i druge manjinske nacionalne zajednice na Nacionalnom javnom sevisu i drugim javnim emiterima.	Izvor podataka: Agencija za audiovizuelne medijske usluge	Izvor podataka: Agencija za audiovizuelne medijske usluge	Izvor podataka: Agencija za audiovizuelne medijske usluge	Izvor podataka: Agencija za audiovizuelne medijske usluge
Broj obilježavanja važnih datuma za manjinske narode i druge manjinske nacionalne zajednice; Broj promocija kulturnog identiteta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori; Broj organizacija kulturnih događaja:	Izvor podataka: Izvještaji institucija, Lokalnih samouprava, Nacionalnih savjeta, NVO.	Izvor podataka: Izvještaji institucija, Lokalnih samouprava, Nacionalnih savjeta, NVO.	Izvor podataka: Izvještaji institucija, Lokalnih samouprava, Nacionalnih savjeta, NVO.	Izvor podataka: Izvještaji institucija, Lokalnih samouprava, Nacionalnih savjeta, NVO.

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
1.3.1. Obilježavanje 25 godina rada časopisa Koha Javore.	Obilježeno 25 godina rada časopisa Koha Javore.	Nosilac: NACIONALNI SAVJET ALBANACA	II kvartal 2027.go dine	IV kvartal 2027. godine			Planirani budžet: UKUPNO: 20.000 NACIONALNI SAVJET ALBANACA		NACIONALNI SAVJET ALBANACA	
1.3.2. Obilježavanje značajnih datuma manjinskih naroda.	Obilježeni značajni datumi manjinskih naroda.	Nosilac: NSNM Partneri: OPŠTINA KOTOR PLEVLJA ULCINI TUZI	II kvartal 2026.go dine	IV kvartal 2027. godine			Planirani budžet: UKUPNO: 113.400 Nacionalni i savjet Albanaca 25.000 Srpski nacionalni savjet 7.000 Romski savjet 4.000 Bošnjačko vijeće 17.500 Savjet Musliman		NSNM OPŠTINE KOTOR PLEVLJA ULCINI TUZI	

										SAVIJET				
1.3.5. Organizovani e Tradicionalne manifestacije Dani kulture Bošnjaka u Crnoj Gori.	Organizovana tradicionalna manifestacija sa 6 programskih segmenata.	Nosilac: BOŠNJAČKO VIJEĆE U CRNOJ GORI	II kvartal 2026.go dine	IV kvartal 2027. godine					Planirani budžet: UKUPNO: 8.000 BOŠNJAČ KO VIJEĆE U CRNOJ GORI		BOŠNJAČ KO VIJEĆE U CRNOJ GORI			
1.3.6. Izdavanje četiri knjige autora manjinskih naroda u Crnoj Gori sa ciljem afirmacije nacionalnih identiteta.	Izdane četiri knjige autora manjinskih naroda u Crnoj Gori.	Nosilac: CEKUM	II kvartal 2026.go dine	IV kvartal 2027. godine					Planirani budžet: UKUPNO: 16.000 CEKUM		CEKUM			
1.3.7. Prevod, izdavanje i promocija monografije o Džubljeti, kao djelu kulturnog i materijalnog i nasleđa Albanskoga naroda na engleskom jeziku.	Prevedena monografija o Džubljeti na engleskom jeziku.	Nosilac: OPŠTINA TUZI	IV kvartal 2026. godine	IV kvartal 2027. godine					Planirani budžet: UKUPNO: 6.000 OPŠTINA TUZI		OPŠTINA TUZI			
1.3.8. Organizovani e manifestacije	Organizovana manifestacija Dani etno	Nosilac: BOŠNJAČ	II kvartal 2026.go	IV kvartal 2027.					Planirani budžet:		BOŠNJAČ KO VIJEĆE U			

Dani etno kulture Ibiš Kujević.	kulture Ibiš Kujević.	O VIJEĆE U CRNOJ GORI	dine	godine							UKUPNO: 3.500 BOŠNJA ČKO VIJEĆE U CRNOJ GORI	CRNOJ GORI	
1.3.9. Organizacija okruglog stola o zaštiti od diskriminacije.	Organizovane najmanje 2 aktivnosti godišnje.	Nosilac: OPŠTINA ULCINJ Partner: MLUMP	II kvartal 2026.go dine	IV kvartal 2027. godine							Planirani budžet: Nijesu potrebna budžetska sredstva Opština ULCINJ MLUMP	OPŠTINA ULCINJ MLUMP	
1.4.0. Organizacija autorskih večeri i promocija knjiga Albanskih pisaca iz Crne Gore i zemalja regiona.	Organizovano najmanje 4 autorskih večeri Albanskih pisaca iz Crne Gore.	Nosilac: CEKUM Partner: NSNM	III kvartal 2026.go dine	IV kvartal 2027. godine							Planirani budžet: UKUPNO: 4.000 CEKUM	CEKUM NSNM	
1.4.1. Objavljivanje i književno kulturne baštine Hrvata u Crnoj Gori.	Objavljena najmanje 2 izdanja o kulturnoj baštini Hrvata.	Nosilac: HRVATSKO NACIONAL NO VIJEĆE CRNE GORE.	II kvartal 2026.go dine	IV kvartal 2026. godine							Planirani budžet: UKUPNO: 9.000 HRVATSK O NACIONA LNO VIJEĆE	HRVATSKO NACIONAL NO VIJEĆE	
1.4.2. Organizovanje predavanja povodom 1100	Organizovana su najmanje 2 predavanja kao i učešće na ovoj	Nosilac: HRVATSKO NACIONAL	III kvartal 2026.go	IV kvartal 2027. godine							Planirani budžet: UKUPNO:	HRVATSKO NACIONAL NO VIJEĆE	

1.4.6. Izrada Elaborata za izradu Leksikona Bošnjaka.	Izraden Elaborat za izradu Leksikona Bošnjaka.	Nosilac: BOŠNJAČK O VIJEĆE U CRNOJ GORI	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2027. godine		Planiran budžet: UKUPNO: 5.000 BOŠNJAČ KO VIJEĆE U CRNOJ GORI	BOŠNJAČK O VIJEĆE U CRNOJ GORI	
1.4.7. Organizovane kampanje povodom obilježavanja dana sjećanja na žrtve Holokausta.	Organizovana kampanja povodom sjećanja na žrtve Holokausta.	Nosilac: ROMSKI SAVIJET U CRNOJ GORI	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2027. godine		Planiran budžet: UKUPNO: 2.000 ROMSKI SAVIJET U CRNOJ GORI	ROMSKI SAVIJET U CRNOJ GORI	
1.4.8. Organizovane izdavanja i promocija knjige Monografija Husein – pašine džamije poč. Vitomira Srbijanovića.	Održana promocija knjige Monografija Husein – pašine džamije autora poč. Vitomira Srbijanovića.	Nosilac: OPŠTINA PLEVULA	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2027. godine		Planirani budžet: UKUPNO: 2.000 OPŠTINA PLEVULA	OPŠTINA PLEVULA	
1.4.9. Organizovane multikulturalne manifestacije.	Organizovana 1 multikulturalna manifestacija.	Nosilac: OPŠTINA KOTOR	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2026. godine		Planirani budžet: UKUPNO: 2.800 OPŠTINA KOTOR	OPŠTINA KOTOR	
1.4.10. Organizovane izložbe o tradiciji manjinskog naroda.	Organizovana 1 izložba o tradiciji manjinskog naroda.	Nosilac: Opština KOTOR	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2026. godine		Planirani budžet: UKUPNO: 800	OPŠTINA KOTOR	

nacionalnih zajednica u političkom životu Crne Gore.

Operativni cilj 1.4

Manjinski narodi i druge manjinske nacionalne zajednice su osnažene za učešće u političkom životu Crne Gore kroz dalji razvoj referentnog normativnog okvira i putem edukacija pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.

Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2025.g	Prelazna vrijednost – 2026.g	Prelazna vrijednost – 2027.g	Ciljna vrijednost - 2028.g
Povećanje svijesti o značaju političke participacije manjinskih naroda i drugih nacionalnih manjinskih zajednica u Crnoj Gori.	Izvor podataka: Izvještaji	Izvor podataka:	Izvor podataka:	Izvor podataka:
Broj manjinskih naroda i drugih nacionalnih manjinskih zajednica u Crnoj Gori u političkom životu na lokalnom i nacionalnom nivou (u državnom i lokalnim parlamentima)	Izvor podataka: Izvještaji Političkih partija; Izveštaji Nacionalnih savjeta; Izveštaji Istraživanja;	Izvor podataka:	Izvor podataka:	Izvor podataka:

POLITIČKA PARTICIPACIJA

Aktivnost koja utiče na realizaciju operativnog cilja	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije		Novi rok za realizaciju (iz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
5.1.1. Organizacija okruglog stola Jačanje međuinstitucionalne koordinacije u oblasti manjinske politike.	Održan okrugli sto sa najmanje 15 učesnika.	Nosilac: MLUMP	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2026. godine				Planirani budžet: UKUPNO: 2.000 MLUMP		MLUMP	
5.1.2. Organizovana Javna debata sa obukom za mlade lidere.	Organizovan 1 događaj sa 15 učesnika.	Nosilac: OPŠTINA KOTOR	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2026. godine				Planirani budžet: UKUPNO: 1.200 OPŠTINA KOTOR		OPŠTINA KOTOR	
5.1.3. Realizacija programa za osnaživanje mladih Roma i Egipćana za političko učešće i liderstvo.	Sproveden najmanje jedan ciklus uz učešće minimum 20 mladih Roma i Egipćana.	Nosilac: ROMSKI SAVJET U CRNOJ GORI Partner: MLUMP	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2027. godine				Planirani budžet: UKUPNO: 4.000 ROMSKI SAVJET U CRNOJ GORI		ROMSKI SAVJET U CRNOJ GORI	

5.1.4. Organizovanje okruglog stola na temu političke participacije Muslimanskog naroda u Crnoj Gori, uz javne preporuke i predloge afirmativnih mjera.	Održan najmanje 1 okrugli sto na temu političke participacije Muslimanskog naroda.	Nosilac: SAVIET MUSLIMAN A CRNE GORE	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2027. godine	Planirani budžet: UKUPNO: 2.000	SAVIET MUSLIMA NA CRNE GORE	
5.1.5. Učešće predstavnika savjeta na okruglim stolovima radi jačanja mreža, raznjene dobrih praksi i zastupanja interesa zajednice. (OSCE i druge međunarodne organizacije, nacionalni savjeti).	Održano minimum 2 događaja godišnje.	Nosilac: SAVIET MUSLIMAN A GORE	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2027. godine	Planirani budžet: UKUPNO: 2.000	SAVIET MUSLIMA NA CRNE GORE	
5.1.6. Sprovedenje godišnjeg istraživanja o etničkoj distanci u Crnoj Gori.	Sprovedeno godišnje istraživanje.	Nosilac: MLUMP Direktorat za interkultura lizam Partner: FOND ZA ZAŠTITU I OSTVARIVA NJE MANJINSKI H PRAVA.	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2026. godine	Planirani budžet: Redovna budžetska sredstva	MLUMP FOND	
5.1.7. Obezbjediti finasijsku podršku	Finasijski podržano minimum 190 projekata	Nosilac: FOND ZA	I kvartal	I kvartal	Planirani budžet:	FOND	

<p>aktivnostima značajnim za očuvanje i razvoj nacionalnih, odnosno o etničkih posebnosti manjinskih nacionalnih zajednica i njihovih pripadnika u oblasti nacionalnog, jezičkog i kulturnog, jezičkog i vjerskog identiteta.</p>	<p>nevladinih organizacija, pravnih i fizičkih lica u 2026. godini. Finasijski podržano minimum 190 projekata nevladinih organizacija, pravnih i fizičkih lica u 2027. godini</p>	<p>ZAŠTITU I OSTVARIVA NJE MANJINSKI H PRAVA</p>	<p>2026. godine</p>	<p>2027. godine</p>				<p>Budžet Crne Gore</p>			
<p>5.1.8. Organizovanje okruglog stola Uključivanje mladih iz manjinskih zajednica u političke procese.</p>	<p>Organizovan okrugli sto sa minimum 15 učesnika.</p>	<p>Nosilac: MLUMP</p>	<p>II kvartal 2027. godine</p>	<p>IV kvartal 2027. godine</p>				<p>Planirani budžet: UKUPNO: 2.500 MLUMP</p>		<p>MLUMP</p>	

MEDIJI I MEDIJSKO PREDSTAVLJANJE

STRATEŠKI CILJ 5	Jačanja kulturnog identiteta manjinskih naroda, kao i jačanje među-etničke tolerancije posredstvom medijskog predstavljanja manjinskih naroda i ostalih manjinskih zajednica u medijskom prostoru.			
Operativni cilj 1.5	Kreiranje medijskih sadržaja koji se tiču afirmacije kulturnih identiteta manjina kao i uspostavljanja među-etničke tolerancije kako na tradicionalnim medijima, tako i na digitalnom medijskom prostoru.			
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2025.g	Prelazna vrijednost – 2026.g	Prelazna vrijednost – 2027.g	Ciljna vrijednost - 2028.g
Jačanje kulturnog identiteta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica posredstvom medijskog predstavljanja.	Broj objavljenih emisija na javnom servisu ili drugim javnim emiterima o manjinskim narodima i drugim manjinskim nacionalnim zajednicama.	10	15	20
Predstavljanje istorije, kulture, tradicije i međuetničke tolerancije i međuetničke saradnje, kao i zastupljenost manjina u društvu putem medijskog predstavljanja	Broj emisija koji govore o istoriji, kulturi, običajima i tradiciji o zastupljenost manjina u društvu putem medijskog predstavljanja.	15	20	25

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog Cilja	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije		Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
6.1.1. Napraviti četiri tematske emisije na nacionalnom servisu sa četiri različite teme: kultura, istorija, međuetnička tolerancija i međuetnička saradnja.	Napravljeno i emitovano četiri tematskih emisija. (ukupno osam u dvogodišnjem periodu)	Nosilac: RTCG Partner: MLJMP	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2027. godine				Planirani budžet: UKUPNO: 55.000 RTCG		RTCG	
6.1.2. Organizacija okruglog stola mehanizmi prijavljivanja i sankcionisanja govora mržnje.	Organizovan okrugli sto sa najmanje 15 učesnika	Nosilac: MLJMP	I kvartal 2027. godine	IV kvartal 2027. godine				Planirani budžet: UKUPNO: 2.500 MLJMP		MLJMP	
6.1.3. Organizovani e izdavačke djelatnosti u oblastima jezika, kulture i identiteta Roma.	Objavljeno najmanje 2 publikacije godišnje. (časopisi, brošure, i tematske publikacije)	Nosilac: ROMSKI SAVJET CRNE GORE Partner: MLJMP	IV kvartal 2026. godine	IV kvartal 2027. godine				Planirani budžet: UKUPNO: 20.000 Dodatnih 4.000 u okviru aktivnosti savjeta		ROMSKI SAVJET CRNE GORE MLJMP	

6.1.4. Organizovanj e medijskih priloga o manjinama u novim radio emisijama.	Održano 10 priloga o manjinama.	Nosilac: OPŠTINA KOTOR	Partneri: LOKALNI MEDJI	I kvartal 2026. godine	IV kvartal 2026. godine	Planirani budžet: UKUPNO: 3.000	OPŠTINA KOTOR
6.1.5. Organizovanj e kampanje tolerancije.	Organizovana 1 kampanja.	Nosilac: OPŠTINA KOTOR	Partneri: MEDJI	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2026. godine	Planirani budžet: UKUPNO: 800	OPŠTINA KOTOR
6.1.6. Organizovanje obuke novinara.	Organizovana 1 obuka.	Nosilac: OPŠTINA KOTOR	Partneri: MEDJSKE KUĆE	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2026. godine	Planirani budžet: UKUPNO: 800	OPŠTINA KOTOR
6.1.7. Predstavljanje aktivnosti na društvenim mrežama.	Predstavljene aktivnosti na društvenim mrežama.	Nosilac: SAVIET MUSLIMAN A CRNE GORE		II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2027. godine	Planirani budžet: UKUPNO: 2.000	SAVIET MUSLIMAN A CRNE GORE
6.1.8. Održavanje sajta Savjeta	Redovno ažuriranje sajta savjeta	Nosilac: SAVIET		II kvartal	IV kvartal	Planirani budžet:	SAVIET MUSLIMAN

Muslimana Crne Gore.	https://savjetmuslimana.gor.me/	MUSIMANA CRNE GORE	2026. godine	2027. godine							UKUPNO: 2.400		A CRNE GORE	
6.1.9. Objavljivanje publikacija i promo materijala od značaja za rad savjeta MNCG.	Objavljene publikacije.	Nosilac: SAVIET MUSLIMANA CRNE GORE	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2027. godine						Planirani budžet: UKUPNO: 5.500		SAVIET MUSLIMANA CRNE GORE		
6.1.10. Snimanje priloga, intervjua, emisija, dokumentaraca, izdavanje monografija vezano za tradiciju, povijest i kulturu Hrvatskoga naroda u Crnoj Gori.	Snimljeno je najmanje 5 intervjua.	Nosilac: HRVATSKO VIJEĆE U CRNOJ GORI	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2027. godine						Planirani budžet: Nijesu potrebna budžetska sredstva.		HRVATSKO VIJEĆE U CRNOJ GORI		
6.1.11. Učešće u podcastu „Ključne riječi“ na temu: Interkulturalni dijalog u Crnoj Gori.	Održan podcast putem medijskih kanala UCG.	Nosilac: UCG	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2026. godine						Planirani budžet: UKUPNO: 500		UNIVERZITET CRNE GORE		
6.1.12. Organizovati okrugli sto Digitalna inkluzija i dostupnost	Organizovan okrugli sto sa najmanje 15 učesnika.	Nosilac: MLIMP	II kvartal 2026. godine	IV kvartal 2026. godine						Planirani budžet: UKUPNO: 2.000		MLIMP		

informacija na
manjinskim
jezicima.

--

--

--

--

--

--

--

MLMP

--

--

--

FORMA IZVJEŠTAJA O ANALIZI UTICAJA PROPISA

MINISTARSTVO ILI REGULATORNO TIJELO PREDLAGAČ

MINISTARSTVO LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA

NASLOV PROPISA

AKCIONI PLAN 2026-2027. GODINE, STRATEGIJE MANJINSKE POLITIKE 2024-2028

Odjeljak 1: Definisane probleme

- ✓ Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- ✓ Što su uzroci problema?
- ✓ Što su posljedice problema?
- ✓ Ko je oštećen, na koji način i koliko?
- ✓ Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Vlada Crne Gore, na osnovu Srednjoročnog programa rada Vlade i u skladu sa Ustavom Crne Gore, Zakonom o zaštiti ljudskih i manjinskih prava, Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kao i međunarodnim obavezama države u oblasti ljudskih prava i socijalne inkluzije, usvaja:

Akcionni plan 2026-2027. godine, Strategije manjinske politike 2024- 2028.godine.

Ovim aktom se utvrđuju strateški ciljevi, mjere i aktivnosti usmjerene na unapređenje položaja manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, obezbjeđuje se finansijski okvir za sprovođenje mjera, te definišu mehanizmi monitoringa i evaluacije radi osiguranja transparentnosti i održivosti rezultata.

Akcionni plan Strategije manjinske politike predstavlja sveobuhvatnu inicijativu Vlade Crne Gore usmjerenu ka izgradnji inkluzivnog društva koje poštuje i njeguje kulturnu raznolikost. Kroz sveobuhvatni pristup u oblastima obrazovanja, zapošljavanja, kulture i identiteta, političke participacije i medijskog predstavljanja, Akcionni plan teži jačanju integracije manjinskih zajednica i promociji međuetničke tolerancije.

Očekuje se da će implementacija ovog Akcionnog plana 2026-2027. godine, doprinijeti stvaranju društvenog okruženja u kojem će svi građani imati jednake prilike za razvoj, a različitosti će biti viđene kao bogatstvo, a ne prepreka. Kroz promovisanje kulturnog identiteta, političke participacije i medijske reprezentacije, Crna Gora teži da postane primjer inkluzivnog društva u kojem se razlike poštuju i cijene, čime se osigurava održiva budućnost zasnovana na principima jednakosti, razumijevanja i saradnje.

Predloženi akt treba da riješi sljedeće najvažnije probleme sa kojima se suočavaju pripadnici manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica:

Očuvanje i unapređenje prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u oblasti obrazovanja, zapošljavanja, kulture i identiteta, političke participacije i medijskog predstavljanja.

Uzroci problema su višestruki, od kojih izdvajamo: nedovoljna zastupljenost manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u nastavne planove i programe u oblasti obrazovanja, posebno u oblasti kulture i identiteta, istorije, književnosti i drugih posebnosti koja karakterišu posebnosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori.

Kao posledicu problema navodimo nedovoljnu zastupljenost kulturnih događaja i manifestacija koje doprinose upoznavanju i očuvanju kulture manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica. Nedovoljna informisanost na jezicima manjinskih jezika u sredstvima javnog informisanja. Upoznavanje javnosti o značaju političke participacije na lokalnom i državnom nivou, političkim pravima i obavezama pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica. Mogućnosti prilikom zapošljavanja pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih zajednica u organima lokalnih samouprava i državnih organa shodno pozitivnoj diskriminaciji.

Svaka od navedenih oblasti ima svoje probleme i izazove sa kojima se susreće. U oblasti obrazovanja ključni problemi i izazovi su problemi vezani za inkluziju, posebno romske i egipćanske populacije, i oni ukazuju na potrebu za kontinuiranim radom na poboljšanju uslova za uključivanje ovih i drugih manjinskih grupa u obrazovni system.

U oblasti zapošljavanja ključni problem je nedovoljna participacija manjinskih naroda na rukovodećim pozicijama u javnoj upravi i pravosudnim organima kao i potreba za sistematskim i preciznim praćenjem i evidencijom broja manjinskih pripadnika/ca na ovim pozicijama, kao i za većim angažovanjem manjinskih zajednica u kreiranju i vođenju javnih politika i u privatnom sektoru.

U oblasti kulture i identiteta ključni problemi i izazovi tiču se prisutnosti govora mržnje, stereotipnog prikazivanja pripadnika/ca određenih etničkih grupa, povezivanja primera ponašanja i aktivnosti pojedinca sa etničkom grupom kojoj to lice pripada, objavljivanje komentara u kojima se zalaganja za zaštitu manjinskih prava i za primenu relevantnih međunarodnih standarda zaštite ljudskih prava, proglašavaju antidržavnim i nacionalizmom.

U oblasti političke participacije Ključni problemi i izazovi tiču se potrebe za daljim pospešivanjem političke participacije manjina i preuzimanje veće odgovornosti od strane lokalnih samouprava za implementaciju lokalnih javnih politika i promociju demokratske kulture. Ovaj nalaz je naročito uzet u obzir prilikom pisanja nove strategije.

U oblasti medija ključni problemi i izazovi su u vezi sa smanjenjem etničke distance, osveščivanjem pripadnika/ca etničkih manjina o njihovim pravima, statusu i obavezama, te potreba za većim stepenom informisanosti o tim aspektima. U izveštajima MLJMP ističe sa da ja za prevazilaženje ovih izazova potrebno kontinuirano raditi na osnaživanju kapaciteta relevantnih tijela, sprovođenju obrazovnih kampanja i jačanju međukulturnog dijaloga i razumjevanja.

Sadržaj akta:

- **Strateški ciljevi:** Unapređenje socijalne inkluzije, smanjenje diskriminacije, podizanje nivoa obrazovanja, povećanje zapošljivosti, i afirmacija kulturnog identiteta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.
- **Akcion plan (2026–2027):** Precizno definisane aktivnosti sa odgovarajućim finansijskim pokazateljima, indikatorima uspjeha i jasno utvrđenim nosiocima odgovornosti.
- **Finansijski okvir:** Troškovi zasnovani na projekcijama državnog budžeta, raspoređeni po godinama i sektorima.
- **Monitoring i evaluacija:** Mehanizmi praćenja sprovođenja mjera, izvještavanja o napretku i procjene rezultata, u cilju osiguranja transparentnosti i odgovornosti.

Pravna osnova: Akcion plan 2026-2027. godine, Strategije manjinske politike 2024-2028. godine, je izrađen u skladu sa Ustavom Crne Gore, Zakonom o zaštiti ljudskih i manjinskih prava, Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kao i međunarodnim obavezama koje Crna Gora ima u oblasti ljudskih prava, socijalne inkluzije i zaštite manjina.

Namjena akta: Akt je usmjeren na sistemsko rješavanje problema manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica kroz integraciju mjera u redovne politike resornih ministarstava, nacionalnih savjeta i lokalnih samouprava. Time se obezbjeđuje dugoročna održivost, stabilnost rezultata i usklađenost sa strateškim prioritetima Vlade Crne Gore i međunarodnim standardima.

Najviše su oštećeni pripadnici romske i egipćanske zajednice, posebno žene, djeca i mladi. Oni trpe posljedice u vidu ograničenog pristupa obrazovanju, zapošljavanju, zdravstvenim i socijalnim uslugama, što direktno utiče na kvalitet njihovog života i perspektivu socijalne inkluzije.

Bez donošenja i sprovođenja Strategije manjinske politike 2024-2028 i Akcionog plana za 2026-2027 godinu, problemi bi se nastavili i produbljivali: diskriminacija bi ostala prisutna, obrazovni jaz bi se produbljivao, a integracija RE zajednice u društvo bila bi dodatno otežana. Status quo opcija bi značila nastavak marginalizacije i dugoročno bi imala negativne socio-ekonomske posljedice po društvo u cjelini.

Odjeljak 2: Ciljevi

- ✓ **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom ?**
- ✓ **Navesti dosljednost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Donošenjem Akcionog plana za 2026-2027. godinu donose se mjere i aktivnosti koje će pospješiti unapređenju i očuvanju prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, shodno Ustavu i Zakonima u Crnoj Gori .

Strateški cilj u oblasti obrazovanja je unaprijeđeno poštovanje principa multikulturalnosti i multietničnosti u obrazovnom sistemu Crne Gore u skladu sa međunarodnim i nacionalnim standardima, kroz dalje jačanje kapaciteta obrazovnih ustanova i primjene principa afirmativne akcije.

Strateški cilj u oblasti zapošljavanja bio je usmjeren na osnaživanje društveno-ekonomske integracije pripadnika/ca manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u crnogorskom društvu putem implementacije postojećih normativnih rešenja i instrumenata zapošljavanja.

Strateški cilj u oblasti kulture i identiteta bio je očuvanje kulturno-istorijske baštine manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica kao važan segment ukupnog kulturno-istorijskog nasljeđa Crne Gore.

Strateški cilj u oblasti političke participacije bio je obezbeđivanje autentičnog političkog predstavljanja i participacije pripadnika/ca manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u političkom životu Crne Gore

Strateški cilj u oblasti kulture i medija su u vezi sa smanjenjem etničke distance, osveščivanjem pripadnika/ca etničkih manjina o njihovim pravima, statusu i obavezama, te potreba za većim stepenom informisanosti o tim aspektima.

Unaprijediti dostupnost, efektivnost i kvalitet obrazovanja za sve pripadnike manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica;

Obezbijediti pristup kvalitetnom i održivom zapošljavanju za sve pripadnike manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica;

Unapređenje pravne i institucionalne zaštite maternjih jezika za sve pripadnike manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica;

Objezbeđenje upoznavanja i interkulturalizma među svim građanima Crne Gore;

Ciljevi su usklađeni sa nacionalnim strateškim dokumentima Crne Gore, sa Evropskom poveljom o regionalnim ili manjinskim jezicima, Okvirnoj konvenciji o zaštiti nacionalnih manjina, kao i sa međunarodnim obavezama Crne Gore i obavezama iz pregovaračkog poglavlja 19 i 23.

Unapređenje institucionalne i društvene borbe protiv svih oblika diskriminacije;

Smanjiti nivo etničke distance prema manjinskim narodima i drugim manjinskim nacionalnim zajednicama;

Upoznavanje sa nacionalnim i kulturnim posebnostima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalni zajednica u Crnoj Gori;

Povezanost sa strateškim dokumentima: Ciljevi Strategije manjinske politike 2024-2028. godine, i Akcionog plana za 2026-2027. godinu, su usklađeni sa Srednjoročnim programom rada Vlade Crne Gore, Nacionalnom Strategijom za održivi razvoj, kao i sa međunarodnim obavezama države u oblasti ljudskih prava i inkluzije.

Donošenjem ovog strateškog plana Vlada Crne Gore potvrđuje svoju posvećenost obavezama preuzetim u okviru međunarodnih i evropskih standarda u oblasti zaštite ljudskih prava, Okvirnu konvenciju o zaštiti nacionalnih manjina i Evropska povelja o regionalnim ili manjinskim jezicima kao i nacionalnim strateškim dokumentima iz oblasti ljudskih prava i drugim relevantnim politikama (Strategiju za interkulturalizam i društvenu koheziju 2025-2028; Nacionalnu strategiju rodne ravnopravnosti 2025-2029;). Strateški plan ujedno obezbjeđuje kontinuitet sa prethodnim nacionalnim dokumentima iz ove oblasti, a njegovo sprovođenje predstavlja važan korak u procesu evropskih integracija Crne Gore, posebno u kontekstu poglavlja 23 – „Pravosuđe i temeljna prava“.

U izradi Akcionog plana 2026-2027. Strategije manjinske politike 2024-2028. godinu, učestvovali su, predstavnici sledećih institucija: Ministarstvo prosvjete nauke i inovacija, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, Zavod za zapošljavanje Crne Gore, Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, Centar za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore, Romski savjet, Albanski nacionalni savjet, Srpski nacionalni savjet, Savjet Mulimana Crne Gore, Bošnjačko vijeće u Crnoj Gori, Hrvatsko nacionalno vijeće, Opština Tivat, Opština Kotor, Opština Pljevlja, Opština Ulcinj, Opština Tuzi, Radio televizija Crne Gore, Univerzitet Crne Gore. Proces izrade Akcionog plana za 2026-2027. godinu, vodio je Direktorat za unapređenje i zaštitu prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica. (Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava).

Odjeljak 3: Opcije

- ✓ **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza pravnog djelovanja).**
- ✓ **Obrazložiti preferiranu, tj izabranu opciju.**

Status quo opcija podrazumijeva da se ne donosi novi strateški dokument, već da se nastavi sa postojećim praksama i ad hoc mjerama.

Posljedica bi bila nastavak marginalizacije manjinskoga naroda naročito romske i egipćanske zajednice, produbljevanje socijalnih razlika i nedostatak sistemskog pristupa.

Neregulatorna opcija bi se oslanjala na projekte međunarodnih organizacija, nevladinih organizacija i lokalnih inicijativa, bez donošenja formalnog strateškog akta. Iako bi mogla donijeti određene kratkoročne rezultate, nedostatak koordinacije i institucionalne odgovornosti doveo bi do neujednačenih efekata i ograničene održivosti.

Regulatorna opcija – donošenje Akcionog plana za period 2026–2027. godine.

Status quo opcija bi značila nastavak marginalizacije, dok bi neregulatorna opcija imala ograničen domet i ne bi garantovala institucionalnu odgovornost. Usvajanje Akcionog plana za period 2026–2027. godine. omogućava integraciju mjera u redovne politike resornih ministarstava i lokalnih samouprava, čime se osigurava stabilnost, transparentnost i usklađenost sa strateškim prioritetima Vlade Crne Gore i međunarodnim obavezama države.

Odjeljak 4: Analiza uticaja

- na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - Nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne
- kakve troškove će primjena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima),
- da li su pozitivne posljedice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija
- uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Donošenjem Akcionog plana za period 2026-2027. godine, za sprovođenje Strategije manjinske politike 2024-2028. godine, direktno i indirektno uticaće se na poboljšanje položaja manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica odnosno na njihov bolji status, na njihov bolji pristup zapošljavanju, povećanju broja zaposlenih manjina u javnom i privatnom sektoru, očuvanju njihovih kulturnih posebnosti, interkulturalizmu, smanjenju etničke distance, zastupljenosti njihovih posebnosti u oblasti obrazovanja, zapošljavanja, kulture i identiteta, političke participacije i medijskog predstavljanja.

Donošenjem ovog Akcionog plana za period 2026-2027. godinu, neće stvoriti građanima i privredi troškove.

Pozitivne posljedice donošenja Akcionog plana za period 2026-2027. godine, su takve da će doprinijeti napretku kada su u pitanju pregovaračka poglavlja 23 i 19, odnosno doprinijeće poštovanju manjinskih prava i sloboda građana i građanki i ostvarivanju standarda EU u našoj državi.

U vezi procjene administrativnih opterećenja i biznis barijera ne prepoznaju se opterećenja u odnosu na čitavu poslovnu zajednicu.

Primjena propisa ne stvara direktne troškove za građane, osim u vidu eventualnog učešća u programima obuka ili projekata koji zahtijevaju minimalne doprinose. Za privredu, naročito mala i srednja preduzeća, troškovi su ograničeni i vezani za eventualno uključivanje u programe zapošljavanja i obuke, ali se istovremeno otvaraju mogućnosti za subvencije i podsticaje.

Administrativna opterećenja su ograničena i odnose se prvenstveno na institucije koje sprovode mjere (resorna ministarstva, lokalne samouprave, savjeti manjinskih naroda). Za privredu se ne stvaraju nove biznis barijere; naprotiv, predviđene mjere imaju za cilj da olakšaju pristup tržištu rada i podstaknu preduzetničke inicijative.

Odjeljak 5: Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihoda za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na incijativu za donošenje predloga propisa?

Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

1. Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
Da. Za realizaciju mjera i aktivnosti predviđenih Akcionim planom 2026-2027. godine, obezbijeđena su sredstva u ukupnom iznosu od **485.200 eura** za period 2026-2027.

Po oblastima:

- Oblast obrazovanja 113.400. eura;
- Oblast zapošljavanja 13.000 eura;
- Oblast kultura i identitet 245.600 eura;
- Oblast politička participacija 13.700 eura;
- Oblast mediji i medijsko predstavljanje 99.500 eura;

Za realizaciju aktivnosti predviđena Akcionim planom za 2026 i 2027. godinu, predviđena sredstva su obezbijeđena od institucija, nacionalnih savjeta i lokalnih samouprava u sledećim iznosima:

Minsitarstvo ljudskih i manjinskih prava: **25.000 eura** (program, 12 025, pod program 12 025 001, aktivnost 12 025 001 010 Zaštita prava, manjina i interkulturalizam)

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija: **9.000 eura**

Radio televizija Crne Gore: **55.000 eura**

Centar za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore: **20.000 eura**

Univerzitet Crne Gore: **2.000 eura**

Savjet Muslimana Crne Gore: **107.300 eura**

Romski savjet u Crnoj Gori: **35.000 eura**

Albanski nacionalni savjet u Crnoj Gori: **53.500 eura**

Srpski nacionalni savjet Crne Gore: **24.000 eura**

Hrvatsko nacionalno vijeće Crne Gore: **53.000 eura**

Bošnjačko vijeće u Crnoj Gori: **42.800 eura**

Opština Tivat: **2.000 eura**

Opština Pljevlja: **4.600 eura**

Opština Ulcinj: **16.000 eura**

Opština Kotor: **15.000 eura**

Opština Tuzi: **21.000 eura**

2. Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Izdvajanje sredstava nije jednokratno. Planirano je da se sredstva obezbjeđuju i troše kontinuirano tokom perioda implementacije (2026-2027).

3. Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Ne. Implementacijom Akcionog plana 2026-2027. godine, Strategije manjinske politike 2024-2028. godine, ne nastaju obavezujuće međunarodne finansijske obaveze.

4. Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu? Da. Sredstva su obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu (2026) i planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu (2027).

5. Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze? Ne. Usvajanjem Akcionog plana 2026-2027. godine, Strategije manjinske politike 2024-2028 nije predviđeno donošenje podzakonskih akata koji bi stvorili dodatne finansijske obaveze.

6. Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihoda za budžet Crne Gore? Direktni prihodi se ne očekuju. Indirektno, sprovođenje mjera može doprinijeti smanjenju socijalnih davanja kroz povećanje zaposlenosti i inkluzije, što dugoročno doprinosi fiskalnoj održivosti.

7. Obrazložiti metodologiju kojom je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda. Procjena fiskalnog uticaja izvršena je na osnovu projekcija troškova po aktivnostima definisanim u Akcionom planu. Korišćene su standardne budžetske metodologije Ministarstva finansija, uz podatke resornih ministarstava, nacionalnih savjeta i lokalnih samouprava.

8. Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Ne. Nisu postojali problemi u preciznom obračunu. Procjene su urađene na osnovu dostupnih podataka i budžetskih projekcija.

9. Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa? Ministarstvo finansija nije dalo sugestije u vezi sa realnim planiranjem budžetskih sredstava i uključivanjem donatorske podrške.

10. Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Nismo imali primjedbi od strane Ministarstva finansija u dijelu koji se odnosi na preciziranje izvora finansiranja (nacionalni budžet i donatorska sredstva) i raspodjelu sredstava po godinama (2026 i 2027).

Odjeljak 6: Konsultacije zainteresovanih strana

- naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako
- naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije)
- naznačiti glavne rezultate, i kako je input zainteresovanih strana bio uzet u obzir ili zašto nije bio uzet u obzir

U procesu izrade Akcionog plana 2026-2027 Strategije manjinske politike 2024-2028 nije korišćena eksterna ekspertiza kroz angažovanje stručnjaka iz oblasti: obrazovanja, zapošljavanja, kulture i identiteta, političke participacije, medija i medijskog predstavljanja.

Konsultovane grupe zainteresovanih strana su bili predstavnici resornih ministarstava, lokalne samouprave, nacionalni savjeti .

Konsultacije su sprovedene kroz koordinaciju i dobijanje informacija od strane resornih ministarstava, nacionalnih savjeta i lokalnih samouprava.

Glavni rezultati konsultacija :

- Resorna ministarstva su dala inpute o kapacitetima i mogućnostima sprovođenja mjera.
- Nacionalni savjeti su ponudili podršku sa ostalim zainteresovanim stranama u realizaciji aktivnosti.
- Lokalne samouprave su za jačanje mehanizama monitoringa i evaluacije.
- Većina sugestija je uvrštena u konačni predlog Akcionog plana 2026-2027. Strategije manjinske politike 2024-2028 godine.

Odjeljak 7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- ✓ Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- ✓ Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Potencijalne prepreke za implementaciju propisa

- Nedovoljni finansijski i administrativni kapaciteti resornih ministarstava, nacionalnih savjeta i lokalnih samouprava.
- Ograničena koordinacija između institucija i nedovoljna uključenost civilnog sektora.
- Postojanje društvenih predrasuda i diskriminacije koje mogu usporiti sprovođenje mjera.
- Rizik od nedostatka kontinuiteta u sprovođenju aktivnosti usljed političkih ili institucionalnih promjena.

Mjere koje će biti preduzete tokom primjene propisa

- Jačanje institucionalnih kapaciteta kroz obuke i tehničku podršku.
- Uspostavljanje međuresorske koordinacije putem radnih tijela i redovnih sastanaka.
- Aktivno uključivanje civilnog sektora i međunarodnih partnera u sprovođenje mjera.
- Redovno izvještavanje i transparentno objavljivanje rezultata implementacije.

Glavni indikatori za mjerenje ispunjenja ciljeva

Unaprijediti položaj manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u obrazovnom sistemu Crne Gore u cilju podizanja kapaciteta obrazovnog sistema putem: nastavnika i rukovodioca koji će proći edukaciju, održanih događaja vezano za obrazovanje nacionalnih zajednica, održanih seminara, održanih konferencija, okruglih stolova, radionica, sprovedenih istraživanja, održavanja nastavnog gradiva i uključivanje u nastavnog gradiva prava manjinskih naroda i dr.

Statusu zaposlenosti pripadnika i pripadnica manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori.

Broj minuta novih programskih sadržaja koji se mjesečno emituju za manjinske narode i druge manjinske nacionalne zajednice na Nacionalnom javnom sevisu i drugim javnim emiterima.

Broj obilježavanja važnih datuma za manjinske narode i druge manjinske nacionalne zajednice.

Broj promocija kulturnog identiteta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori.

Broj i organizacija kulturnih događaja.

Povećanje svijesti o značaju političke participacije manjinskih naroda i drugih nacionalnih manjinskih zajednica u Crnoj Gori.

Broj manjinskih naroda i drugih nacionalnih manjinskih zajednica u Crnoj Gori u političkom životu na lokalnom i nacionalnom nivou (u državnom i lokalnim parlamentima)

Jačanje kulturnog identiteta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica posredstvom medijskog predstavljanja.

Predstavljanje istorije, kulture, tradicije i međuetničke tolerancije i međuetničke saradnje, kao i zastupljenost manjina u društvu putem medijskog predstavljanja.

Broj sprovedenih mjera i aktivnosti iz Akcionog plana u predviđenim rokovima.

Institucije zadužene za monitoring i evaluaciju

- **Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava** – nosilac procesa monitoringa i koordinacije.
- **Resorna ministarstva** (obrazovanje, socijalna zaštita,) – odgovorna za sprovođenje sektorskih mjera.
- **Lokalne samouprave** – odgovorne za implementaciju na lokalnom nivou.
- **Komisija za praćenje sprovođenja Akcionog plana 2026-2027 Strategije manjinske politike 2024-2028**– tijelo koje će objedinjavati izvještaje, analizirati rezultate i davati preporuke za unapređenje.

Datum i mjesto

23.03.2026., PODGORICA

Starješina

The image shows a handwritten signature in black ink over a circular official stamp. The stamp contains the text 'Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava' and 'Republika Crna Gora'. A horizontal line is drawn across the signature.